

El Festival de Música Antiga dels Pirineus

Bon dia.

Vull agrair en primer lloc a la Societat Andorrana de Ciències i a la resta d'organitzadors l'oportunitat que donen al FeMAP, Festival de Música Antiga dels Pirineus, de presentar-se davant vostre. Vosaltres constituïu un públic que és molt important per al festival, com després tindreu ocasió de comprovar.

Però anem a pams. El FeMAP es va començar a gestar el 2008 aproximadament. Va ser una iniciativa del govern de la Generalitat, que va proposar a diversos municipis, especialment a la Seu d'Urgell i a Rialp, la fusió dels seus festivals en un de potent, que pretengués a més abastar molts altres municipis del territori.

La filosofia amb què la Generalitat plantejava aquesta operació era ben senzilla: cap municipi del Pirineu, per si sol, no té capacitat d'organitzar un festival que pugui arribar a ser una marca de referència a Europa. Les activitats que aquí es feien i es fan són molt lloables: el Brudieu era un festival històric, i el Festival de Música de la Vila de Rialp també tenia en el seu passat una llarga llista d'excel·lències. Però ni l'un ni l'altre difícilment haguessin tingut la possibilitat –o tenen, més aviat, perquè el Festival de Rialp encara existeix– de transcendir més enllà de la seva comarca.

Es tractava d'organitzar un projecte conjunt, un projecte en què cadascú renunciés al nom del seu municipi en favor de tot el territori pirinenc, amb la voluntat de fer-lo fort i extens, que representés la unió de tota la zona en un projecte molt potent.

Així ho van entendre tots dos ajuntaments i el camí va començar. Van ser uns dos anys i escaig de preparació per inaugurar el 2011. Per raons que no vénen al cas Rialp es va retirar abans de la primera edició, però en aquella fase prèvia nou municipis més es van anar afegint a la Seu d'Urgell. Aquests deu municipis van passar a ser catorze en aquesta edició de 2012 que acabem d'acabar, i per a l'estiu que ve jo calculo que ratllarem la vintena de municipis participants. Especialment important ha estat l'entrada del govern

Josep M. Dutrèn
i Font, director
artístic i executiu
del FEMAP

d'Andorra, que s'ha produït aquest any, perquè a part de les seves múltiples possibilitats ens aporta el factor de la transnacionalitat, imprescindible per al nostre propòsit d'accedir en el futur a recursos de la Unió Europea, a través de la Comunitat de Treball dels Pirineus.

Per tant, tenim un festival que va néixer el 2011 i que des de llavors es va estenent progressivament per tot el territori. I això no té límit. Tothom hi és benvingut, sempre que sigui un municipi pirinenc. Per això jo vull aprofitar aquest moment perquè tots aquells que sou de municipis no participants pugueu parlar amb els vostres alcaldes i fer-los veure la importància de sumar-se a un projecte que com més gran sigui més fàcil tindrà assolir els seus objectius, que ara explicarem. Diria que més que la importància, l'oportunitat, i ho dic per fer referència al que hi ha darrere del FeMAP.

El Festival de Música Antiga dels Pirineus és, com el seu nom indica, un festival de música, especialitzat en música antiga i que té lloc als Pirineus. Però la vocació del Festival és ser més que un festival. És a dir, no es tracta d'organitzar un seguit de concerts. Al contrari, es tracta de contribuir a desenvolupar un territori, a crear una marca de prestigi que sigui capaç d'atreure nous visitants, que ajudi a la divulgació del patrimoni, a posar en més valor el seu entorn natural. És un festival que pretén crear riquesa, dinamitzar l'economia. El Festival no és dels ajuntaments, ni del director, ni de l'associació que l'organitza. El Festival és o ha de ser dels hotelers, dels restauradors, dels transportistes, dels impressors, dels dissenyadors, dels electricistes, etc. És a dir, el Festival ha de generar ingressos als autònoms i als empleats. Penseu que són més de 300.000 € de pressupost, dels quals aproximadament la meitat es distribueixen pel territori com a intercanvi de serveis. Perquè no només en el camp de la restauració i hostaleria, que seria obvi, podem trobar beneficiaris: ben al contrari, tots els serveis necessaris es busquen al territori: tenim la gestoria a Tremp, imprimim a Berga, contractem els autocars a la vall de Cardós, els equips de llum a la Seu d'Urgell, les traduccions a Puigcerdà, etc. Tot, absolutament tot ho comprem al territori: des d'una fotocòpia fins a les assegurances per responsabilitat civil.

Quan us deia al començament que éreu un públic molt important per al FeMAP, ho deia perquè partim de la base que la societat civil s'hi ha d'integrar. Tots vosaltres sou estudiosos, sou membres de diverses associacions o institucions culturals. Us necessitem; necessitem que constituïu un altaveu, però no perquè vingui més gent als concerts, que també, sinó perquè fem un festival més gran que generi més recursos per al territori. I més enllà d'aquesta participació que us demanem, heu de saber que aquesta mateixa setmana hem reunit tots els alcaldes del FeMAP, que en formen el màxim òrgan de govern. Doncs bé, els alcaldes van aprovar en aquesta reunió la creació d'un consell assessor, format per intel·lectuals d'aquestes comarques, i per tant alguns de vosaltres sereu convidats properament a formar-ne part. Es tracta de donar una dimensió de coneixement més enllà de la música, és a dir, vinculat als costums, a les tradicions, a la història del territori, a la seva gastronomia, a la seva manera de fer i de ser.

I encara hi haurà més participació de la ciutadania: crearem diverses fórmules. Organitzarem un concurs d'aparadors, farem uns cicles de cinema vinculats a la música

antiga, i moltes altres idees que tenim al cap. I, aprofitant que en una ponència anterior ens han parlat del Cor Transfronterer de Cerdanya Querol-Puigcerdà, vull dir-vos que un festival que treballa per oferir un cartell musical de primer nivell tampoc no pot donar l'esquena al territori. I de la mateixa forma que en aquesta passada edició hi ha actuat el Cor Caterva de la Seu d'Urgell i que en la propera hi actuaran els Petits Cantors d'Andorra, també aquest cor transfronterer i la resta de formacions amateurs d'aquestes contrades tenen el seu lloc en el FeMAP. El FeMAP ha de treballar colze a colze amb la societat que l'acull, en tots els àmbits. I és normal que si tenim un festival important aquestes formacions de gent aficionada a la música, que la practica en les seves hores lliures, no se sentin desateses, no sentin que el festival no va amb ells.

La voluntat última és, com deia abans, portar nous visitants al Pirineu. Ben aviat començarem una ofensiva en el camp turístic, amb la creació de paquets que incloguin l'entrada i l'hotel a preus avantatjosos. I amb tot això no vull dir que prescindim de la gent del país. Evidentment que el FeMAP es fa perquè els qui habiteu aquí dalt tingueu l'ocasió de veure espectaculars concerts sense que us hàgiu de desplaçar a Girona o a Barcelona, però amb la gent del territori no n'hi ha prou. No n'hi ha prou per fer el festival sostenible ni tampoc es generen recursos cap als empresaris.

Una última cosa volia afegir. Volia explicar-vos per què el Festival es dedica a la música antiga i no a un altre gènere. Això és així perquè a Catalunya no hi ha cap festival de música antiga potent. Hi ha el de Barcelona, però no passa pel millor moment. Per tant, es tracta d'un territori podríem dir-ne una mica verge. Però a més a més teniu una xarxa arquitectònica, romànica o no, que fa molt adequat que aquesta música s'escolti a les esglésies, que és el lloc per al qual en molts casos va ser creada. I no parlem ja de l'entorn natural. Tot això és el que ha d'ajudar i donar sentit a aquest projecte. Un projecte que, d'altra banda, és imprescindible que ens el creiem nosaltres mateixos. Si nosaltres no ho fem, ningú no ho farà per nosaltres. I volem un festival que en el futur faci que a París, Milà o Viena se'n parli. Hem de treballar perquè en uns anys a Europa quan es parli de música antiga es tinguin en compte els Pirineus. Moltes gràcies.

